

Förslag till

Beslut om undantag från att använda ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial under 2017

Jordbruksverkets beslut

Jordbruksverket beslutar att ekologiska odlare får använda icke ekologiskt odlat kemiskt obehandlat utsäde och vegetativt förökningsmaterial av vissa arter eller sorter i ekologisk odling under 2017, enligt de villkor som framgår av bilaga 1.

Vi beslutar vidare att ekologiskt utsäde eller vegetativt förökningsmaterial av de arter och sorter som anges i bilaga 2 ska användas i ekologisk odling under 2017, enligt de villkor som anges där.

Beskrivning av ärendet

Den 11 oktober 2016 skickade vi ut en förfrågan till utsädesföretag om deras tillgång på ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial för yrkesmässig odling i Sverige under 2017. En uppdatering av tillgången på höstutsäde kan komma att göras inför höstsådden.

Forsbecks Eftr. AB, Jakob Andersson, Lantmännen ek. för., Lindbloms Frö, Semenco AB, Skånefrö AB, Svenska Foder AB, Törnvik Frö AB, SW Horto AB, Varaslättnens Lagerhus och Wrans Aroma har anmält till oss att det finns ekologiskt odlat utsäde och vegetativt förökningsmaterial att tillgå på den svenska marknaden inför 2017. Det ekologiska utsäde och vegetativa förökningsmaterial som de anmält framgår av bilaga 2. I våra referensgrupper för ekologiskt utsäde har vi diskuterat vilka krav som bör ställas för olika arter eller grupper av arter och sorter, och då tagit hänsyn till de uppgifter som utsädesföretagen lämnat.

När det gäller vegetativt förökningsmaterial, har referensgruppen för ekologisk produktion under hösten tagit fram riktlinjer¹ för krav på när ekologiskt förökningsmaterial ska användas, för att få saluföra produkter från vegetativt förökningsmaterial som ekologiskt.

¹ Minnesanteckningar från referensgruppsmötena finns på LRFs webbplats.

<http://www.lrf.se/politikochpaverkan/marknad-och-mervarden/ekologiskt/nationella-riktlinjer-for-ekologisk-produktion/>

Den 6 december 2016 remitterade vi ett förslag om vilka villkor för användning av icke ekologiskt odlat kemiskt obehandlat utsäde och vegetativt förökningsmaterial som ska gälla under 2017 i ekologisk odling.

Motivering

Jordbruksverkets bedömning

EU:s regelverk kräver att ekologiska odlare ska använda ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial. Länderna får emellertid göra undantag om det är nödvändigt för att säkra tillgången på utsäde och vegetativt förökningsmaterial om sådant inte är tillgängligt på marknaden i ekologisk form.

Jordbruksverket anser som grundprincip att ekologiska odlare ska ha tillgång till utsäde och vegetativt förökningsmaterial även om sådant inte är tillgängligt på marknaden i ekologisk form.

Vi har även tagit hänsyn till de olika egenskaper som de anmälda arterna eller grupperna av arter och sorterna har. För vegetativt förökningsmaterial har vi även tagit hänsyn till de särskilda villkor referensgruppen för ekologisk produktion har föreslagit ska gälla för att kunna saluföra produkter från materialet som ekologiskt.

Vi anser att det är lämpligt att förändringar i tillgången på ekologiskt utsäde under 2017 ska leda till att ytterligare arter och sorter av icke ekologiskt odlat kemiskt obehandlat utsäde ska få användas i ekologisk produktion. Ändringarna måste dock framgå av databasen OrganicXseeds² för att gälla.

EU:s lagstiftning

För framställning av andra ekologiska produkter än utsäde och vegetativt förökningsmaterial får enligt huvudregeln endast ekologiskt producerat utsäde och förökningsmaterial användas. Därför ska moderplantan, när det gäller frö, och föräldragenerationens planta när det gäller vegetativt förökningsmaterial, ha producerats i enlighet med de regler som fastställts i denna förordning i minst en generation eller, när det gäller fleråriga grödor, under minst två växtsäsonger. Detta framgår av artikel 12.1 punkten i) i rådets förordning (EG) nr 834/2007³.

Kommissionen får bestämma om undantag från produktionsreglerna i artikel 4 och 12 om det är nödvändigt för att säkra tillgången på utsäde och vegetativt förökningsmaterial om sådant inte är tillgängliga på marknaden i ekologisk form. Detta framgår av artikel 22.1-2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007¹.

Kommissionen har bestämt regler för användning av utsäde och vegetativt förökningsmaterial som inte erhållits med ekologiska produktionsmetoder. Reglerna framgår av artikel 45 och 48-56 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008⁴.

² www.organicxseeds.com

³ Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91, (EGT L 189, 20.7.2007, s. 1, Celex 32007R0834).

⁴ Kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll, (EGT L250, 18.9.2008, s 1, Celex 32008R0889).

Vi får godkänna användningen av vegetativt förökningsmaterial som inte har erhållits med ekologiska produktionsmetoder, om det inte är möjligt att få tag på vegetativt förökningsmaterial från ekologisk produktion. Detta framgår av artikel 45.1.b i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.

För utsäde och utsädespotatis får behörig myndighet i medlemsstaten ge alla användare i medlemsstaten ett allmänt godkännande för en viss art om ingen sort av den art som användaren vill använda är registrerad i databasen. Detta framgår av artikel 45.8 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.

Vi har bemyndigande att utföra de uppgifter som en behörig myndighet eller en medlemsstat har i fråga om produktion och hantering i övrigt av jordbruksprodukter enligt EU:s bestämmelser. Detta framgår av förordningen (2013:1059) om kontroll av ekologisk produktion.

Svensk lagstiftning

Närmare regler om utsäde och vegetativt förökningsmaterial finns i 2 kap. 1 och 2 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:29) om ekologisk produktion och kontroll av ekologisk produktion.

Övriga upplysningar

Groddar, skott och spirning

Endast ekologiskt framställt frö får användas för groddning, spirning och skottodling enligt artikel 12.1.i rådets förordning (EG) nr 834/2007. Med groddar menas en produkt som framställs genom groning av frön och utveckling av dem i vatten eller annat medium och som skördas medan ännu bara hjärtbladen utvecklats, samt som är avsedd att ätas i sin helhet, inklusive fröet.

Produktion av utsäde

Vill en ekologisk odlare producera ekologiskt utsäde som ska saluföras, får utsädesodlaren använda konventionellt odlat kemiskt obehandlat utsäde. Det framgår av artikel 12.1 punkt i) i rådets förordning (EG) nr 834/2007. Utsäde och vegetativt förökningsmaterial från en produktionsenhet under omställning till ekologisk produktion betraktas som ekologiskt utsäde respektive ekologiskt vegetativt förökningsmaterial och får användas i ekologisk produktion. Det framgår av artikel 45.1 punkt a) i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.

Bestämmelser för avsaluproduktion av utsäde av de arter som framgår av bilaga 1 till utsädesförordningen (2000:1330) finns bl.a. i:

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:22) om certifiering m.m. av utsäde av stråsäd,
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:23) om certifiering m.m. av utsäde av beta, foder-, olje- och fiberväxter,
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:24) om certifiering m.m. av utsäde av köksväxter, samt

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:90) om certifiering m.m. av utsädespotatis.

I detta ärende har enhetschefen Carin Bunnvik beslutat. Anna Pettersson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Anne-Charlott Franzén, Göran Ekblad och verksjuristen Stina Fritjofsson deltagit.

Carin Bunnvik

Anna Pettersson

Bilagor

Bilaga 1. Undantag från kravet att använda ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial under 2017.

Bilaga 2. Anmält utsäde till databasen november 2016.

Sändlista

Bilaga 1

Undantag från kravet att använda ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial under 2017

För förklaring av begrepp, se under rubriken ”Förklaringar till begrepp”.

Undantag gäller för arter

Undantag gäller för användning av arter av icke ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial som inte är kemiskt behandlat och som inte omfattas av grödkrav enligt villkoren i bilaga 2.

Från 2018 gäller dock följande villkor för användning av icke ekologiskt vegetativt förökningsmaterial:

- För växter med kortare kulturtid⁵ än ett år som förökas vegetativt genom sticklingar, ska förökningsmaterialet komma från moderplantor som odlats ekologiskt i minst en växtsäsong när det gäller frilandsodling. För växthusodling motsvaras växtsäsong av växtens kulturtid. Exempel på sticklingsförökade växter är rosmarin, dragon eller julstjärna.
- För odling av växter med längre kulturtid än ett år, får icke ekologiskt odlade plantor användas, under förutsättning att skörden säljs som ekologisk tidigast kalenderåret efter planteringen.

Från 2019 gäller följande villkor för användning av icke ekologiskt vegetativt förökningsmaterial gäller dock

- För odling av blomsterlökar för produktion av snittblommor, ska löken vara ekologisk. Detta gäller för lökar som ska skördas 2019.

Undantag gäller för sorter⁶

För utsäde eller vegetativt förökningsmaterial av oreglerade arter, som är med i databasen och där sortkrav gäller, får odlaren använda icke-ekologiskt utsäde endast om odlaren köper materialet från ett företag som inte har anmält materialet till organicXseeds.

Undantag gäller för användning av sorter av icke ekologiskt utsäde och vegetativt förökningsmaterial som inte är kemiskt behandlat och som inte omfattas av sortkrav enligt villkoren i bilaga 2.

Undantag gäller för blandningar

Undantag gäller för blandningar av lantbruksgrödor, om blandningen inte innehåller vårhavre, vårkorn, vårvete, åkerböna, ärt, rödklöver, vitklöver, rörsvingel, timotej, ängssvingel eller engelskt rajgräs. För dessa arter gäller nedanstående krav om de finns med i en blandning.

⁵ Med kulturtid menas tiden från plantering eller sådd och skörd eller försäljning.

⁶ Benämning av sort om sortbenämning finns, eller annan typ av benämning.

- Följande krav gäller för blandningar av spannmål och/eller trindsäd: **I blandningar av strå- och/eller trindsäd** där någon av arterna **vårhavre, vårkorn, vårvete, ärt** och/eller **åkerböna** ingår, föreslås att **100 %** av utsädet av dessa arter i blandningen ska vara ekologiskt.
- Följande krav gäller blandningar av vallväxter: **I blandningar** där utsäde av en eller flera av arterna **timotej, engelskt rajgräs** eller **rörsvingel** ingår ska utsädet av dessa arter ska vara ekologiskt.

I blandningar där utsäde av arten **ängssvingel** ingår ska minst 60 viktprocent av den totala andelen ängssvingel ska vara ekologiskt.

I blandningar där utsäde av en eller flera av arterna **rödklöver** eller **vitklöver** ingår ska minst 80 viktprocent av den totala andelen av dessa arter ska vara ekologiskt odlad.

Blandningar gjorda före den 1 oktober 2016 och som har varit godkända för ekologisk odling och som innehåller lägre andelar ekologiskt utsäde än ovan angivna villkor får användas under 2017.

Förklaringar till begrepp

De begrepp som används är:

Grödkrav: ekologiska odlare ska använda ekologiskt utsäde eller vegetativt förökningsmaterial av arter med grödkrav oavsett vilken sort som ska odlas. Arterna och villkor för användning framgår av bilaga 2.

Grödgrupp: grupp med sorter som har likartade egenskaper. Grödgrupperna anges i organicXseeds.

Sortkrav reglerade arter: ekologiska odlare ska använda ekologiskt utsäde eller vegetativt förökningsmaterial av art, sort, selektion, stam eller typ med sortkrav. Art, sort, selektion, stam eller typ och villkor för användning framgår av bilaga 2.

Sortkrav oreglerade arter: ekologiska odlare ska använda ekologiskt utsäde eller vegetativt förökningsmaterial med sortkrav som ett företag har anmält till organicXseeds, om odlaren köper sitt utsäde eller vegetativa förökningsmaterial från det företaget. Oreglerade arter och villkor för användning framgår av bilaga 2.

Kemiskt obehandlat utsäde, som innebär att utsädet inte har behandlats med andra växtskyddsprodukter än sådana som är godkända för behandling av utsäde enligt artikel 5.1 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.

Oreglerade arter: arter som inte regleras i EU:s utsädeslagstiftning, där det kan vara svårt att definiera en sort.

OrganicXseeds: den svenska databasen för ekologiskt utsäde enligt artikel 48 i 889/2008.

Bilaga 2

Under 2017 gäller följande. De sortkrav och grödkrav som anges nedan ska gälla. Det är tidpunkten för sådd eller plantering som är avgör vilka krav som gäller.

När alla sorter i en grödgrupp avregistrerats i organicXseeds under året, får icke ekologiskt kemiskt obehandlat utsäde eller vegetativt förökningsmaterial användas.

Lantbruksväxter

För följande arter gäller grödkrav, när arten ska användas i renvara⁷:

Vårhavre
Vårkorn
Vårvete
Ärt
Åkerböna (vårform)
Höstvete
Höstrågvete
Rödklöver
Vitklöver
Rörsvingel
Rödsvingel
Ängssvingel
Engelskt rajgräs
Timotej

Trädgårdsväxter

För frö av följande arter gäller sortkrav:

Grönsaksväxter^{8,9,10}

Bataviasallat (*Lactuca sativa*) av sorterna Blonde de Paris/Batavia amarilla de Paris/Batavia blanca/Batavia blonde de Paris/Bataviaanse Blonde/Batavia bionda di Parigi/Batavia dorée/Batavia rubia, Fanela, Lioba, Maravilla de Verano, Marcord, Melina, Redial, Saragossa, Tarengo, Tourbillon, Voulski.

Bladsallat, plocksallat inkl. småblad, grön och röd ekbladssallat, Lollo Bionda och Lollo Rossa (*Lactuca sativa*) av sorterna Antonet, Barlach, Bijella,

⁷ Med renvara avses att arten inte används i blandning.

⁸ Gräslök återfinns under rubriken Ört-, krydd- och medicinalväxter.

⁹ Dill och persilja återfinns under rubriken Ört-, krydd- och medicinalväxter.

¹⁰ Italiensk rucola/sandsenap/vild rucola och vanlig rucola/senapskål/rucolasallat samt vintersallad/fältsallat/maché återfinns under rubriken Ört-, krydd- och medicinalväxter.

Cerbiatta/Radichetta/Catalogna, Cornouai, Dabi, Descartes, Dexan, Expertise, Langero, Loka, Lozano, Kirinia, Mathix, Piro, Telex, Till, Veredes.

Blomkål (*Brassica oleracea*) av sorterna Goodman, Janvel, Nuage, Tabiro, Veronica.

Blomsterböna (*Phaseolus coccineus*) av sorterna Enorma, Lady Di.

Bondböna (*Vicia faba*) av sorterna Witkiem, Ratio, Green Hangdown/Hangdown Grünkernig/Groene Hangers.

Broccoli (*Brassica oleracea*) av sorterna Batavia, Calinaro, Fiesta.

Brysselkål (*Brassica oleracea*) av sorterna Groninger, Igor, Nautic.

Cikoria, witloof-cikoria, sallatscikoria (*Chichorium intybus*) av sorten Macun.

Friséesallat, escarolesallat (*Cichorium endivia*) av sorterna Diva, Myrna, Seance, Wallonne/Valdo/President.

Grönkål (*Brassica oleracea*) av sorterna Halbhoher Grüner Krauser, Nero di Toscana, Ripbor, Westlandse Winter/Westländer halbhoher/Westland Winter.

Huvudsallat (*Lactuca sativa*) av sorterna Carasco, Jolito, Millennia, Murielle, Pirat, Soliflore, Sylvesta, Wengen.

Isbergssallat (*Lactuca sativa*) av sorterna Clarist, Diamantinas, Faunas, Gustinas, Jasperinas, Saladin, Templin, Vytalist.

Kepalök (*Allium cepa*) av sorterna Robelja, Sturon, White Lisbon/Blanc de Lisbonne/Blanca de Lisboa/Gros/Witte van Lissabon, Hybound, Hylander, Prometa.

Kålrabbi (*Brassica oleracea*) av sorterna Azur-Star, Blaril, Kossak, Noriko, Olivia, Rasko, Superschmelz, Vikora.

Kålrot (*Brassica napus*) av sorterna Helenor, Wilhelmsburger.

Mangold (*Beta vulgaris*) av sorterna Bright Yellow, Feurio, Perpetual Spinach/ Erbette/Verde da taglio/Verde de cortar/Groene Gewone/Liscia verde da taglio, Lucullus, Pirol, White silver 3/Verde a costa bianca 3/Verte à carde blanche 3/Large ribbed darkgreen 3/Verde a costa larga argentata 3/Verde de penca blanca 3.

Melon (*Cucumis melo*) av sorterna Galia, Petit Gris de Rennes, Tirreno.

Morot (*Daucus carota*) av sorterna Amfine/Amsterdamse Bak 2/Amsterdam 2, Fanal/Demi-longue Nantaise améliorée 2/Mezza lunga nantese 2/Nantes clodia 2/Nantese S. Michele 2/Nantese di Chioggia 2/Nantese migliorata 2/Scarlet Nantes 2/Strong top 2/Nantes 2/Nantes Clodia 2/Nantaise 2/Nantaise améliorée 2/Nantesa 2/Nantese 2, Fynn/Demi-longue Nantaise améliorée 2/ Mezza lunga nantese 2/Nantes clodia 2/Nantese S. Michele 2/Nantese di Chioggia 2/ Nantese migliorata 2/Scarlet Nantes 2/Strong top 2/Nantes 2/Nantes Clodia 2/Nantaise 2/Nantaise améliorée 2/Nantesa 2/Nantese 2, Laguna, Miami, Negovia, Rodelika, White Satin.

Palsternacka (*Pastinaca sativa*) oreglerad art, av sorten Halblange Weiße, anmält av Lindbloms frö.

Mysskump (*Cucurbita moschata*) oreglerad art, av sorterna Early Butternu/Waltham anmäld av SW Horto, och Buttercup Burgess anmäld av Lindbloms Frö.

Paprika, tomatpaprika, chilipeppar (*Capsicum annuum*) av sorterna Antalya´dan, Bendigo, Corno Giallo/ Corno di toro giallo, Cubo Orange, De Cayenne/ Cayenne long slim/ Piccante di Cayenna/ Cayenna, Dolce Italiano/ Doux italien/ Dolce Italiano TMR, Elefant, Ferrari, Fiësta, Hamík, Hungarian yellow wax hot, Jalapeno, Jersey, Korosko, Magno, Oranos, Pantos, Paradeisfrüchtig Frührot, Pusztagold, Quadrato d'Asti giallo/ Giallo D'Asti/ Gigante giallo di Car-magnola/ S. Galdino/ Quadrato d'Asti giallo, Rojito, Sarit Gat, Somborckina, Sprinter, Sweet Chocolate, Sweet Dreams, Türkischer Gewürzpaprika, Violetta, Xanthi, Yolo Wonder.

Persiljerot (*Petroselinum crispum*) av sorten Halblange/Félhosszú/Halflange.

Purjolök (*Allium porrum*) av sorterna Atlanta/Blaugrüner Winter/Bleu d'hiver/Bluegreen Winter/Libertas/Blauwgroene Winter, Axima/Blauwgroene Herfst/ Blaugrüner Herbst, Haldor, Tadorna/Blauwgroene Herfst/Blaugrüner Herbst, Chinook, Rami/Herbstriesen 3.

Radicchio (*Chichorium intybus*) av sorten Leonardo

Romansallat, cossallat, romersk sallat (*Lactuca sativa*) av sorterna Cegolaine, Corbana, Khan, Little Gem/Sucrine, Little Leprechaun, Moonred, Ovired, Patrona, Totana, Victorinus.

Rova, majrova, asiatiska kålsorter (*Brassica rapa*) oreglerad art, av sorterna Petrowski, Kyona, Tatsoi, Taisai, anmälda av Lindbloms Frö.

Rädisa (*Raphanus sativus*) av sorterna Celesta, Cherry Belle/Cerasella/Ciliegia, French Breakfast 2/Flamboyant 2, Minowase Summer Cross, Ostergruß rosa 2, Perl, Raxe, Rudi, Runder schwarzer Winter/Kulata cerna/Nero tondo d'inverno/Kulatá černá/Ronde Zwarte, Sora.

Rödbeta (*Beta vulgaris*) av sorterna Alvro-Mono, Cylindra, Forono, Jannis, Robuschka, Ronjana, Ägyptische Plattrunde/Noire d'Egypte/Paonazza d'Egitto/D'Egypte/Egitto migliorata/Aplastada de Egipto/Egipski/Egyptische Plattronde

Rödkål (*Brassica oleracea*) av sorterna Integro, Kalibos, Rodynda.

Salladskål (*Brassica oleracea*) av sorten Bilko.

Sareptasenap (*Brassica juncea*) oreglerad art, av sorterna Golden Frills, Purple Frills, Red Giant, anmälda av Lindbloms Frö.

Savoykål (*Brassica oleracea*) av sorterna Marner Grüfawi, Melissa, Smaragd, Vorbote 3.

Selleri (*Apium graveolens*) av sorterna Diamant, Gewone Snij/Grove Struik/Lange Bos/Nunhemer Bos/Westlandse/Verde da taglio/A couper, Monarch, Prinz, Tall Utah 52/70/Claret/Utah 5270 R, Tango.

Slanggurka, druvgurka (*Cucumis sativus*) av sorterna

Växthus

Amaluna, Cadence, Eminentia, Galaxy, Helena, Kalunga, Katrina, Palladium, Proloog, Styx, Torreon, Tyria.

Friland

Diamant, Gele Tros, Gergana, Profi, Tanja.

Sockermajs, popmajs (*Zea mays*) av sorten Ashworth, Damaun.

Spemat (*Spinacia oleracea*) av sorterna Butterflay, Chevelle, Matador/Viking, Palco, Shelby.

Squash, pumpa (*Cucurbita pepo*) av sorterna, Alberello di Sarzana/Alberello, Black Beauty/Nero di Milano/Svizzero/Verte de Milan/Nano verde di Milano, Dunja, Leila, Orlana di Faenza/Verde chiaro d'Italia, Partenon, Retzer Gold, Rondini, Striato d'Italia/Verde d'Italia/Striato di Napoli/Precoce di Albenga, Sweet Dumpling, Tondo chiaro di Nizza/Di Nizza/De Nice à fruit rond, Vegetable Spaghetti, Zuboda.

Sötfänkål (*Foeniculum vulgare*) av sorterna Finale, Fino, Preludio, Orion.

Tomat (*Solanum lycopersicum*) av sorterna:

Normal typ

Arvento, Avalantino, Bocati, Douglas, Green Zebra, Matina, Moneymaker/Moneyberg/Moneydor/Monprecos/Victor Vrem-Moneymaker/Hellfrucht, Paul Robson, Pitenza, Shimmeig Creg, Sparta, Tica, Tigerella.

Bifftomat

Belle, Charlie Green, Country Taste, Forenza, Liguria, Marmande, Tschernij Prinz, Valencia.

Cocktailtomat

Annamay, Auriga, Baylee, Campari, Devotion, Goldene Königin, Kremser Perle, Ruthje, Temptation.

Körsbärstomat

Black Cherry, CheraMy, Perlati, Sakura, Suzanne, Tomalien, Toronjina, Trixi.

Liten plommontomat

Ardiles, Bartelly, Santasian, Sunstream, Vespolino, Vialli.

Stor plommontomat

Agro, Loreto, Pozzano, Quadro, Savantas.

Pärontomat

Yellow Submarine

Grundstam för tomat

Estamino

Trädgårdsböna, buskböna (*Phaseolus vulgaris*) av sorterna Borlotto lingua di fuoco nano, Canadian wonder, Cannellino/Lingot/Suisse blanc, Capitano, Cupidon, Domino, Faraday, Fructidor, Helios, Maxi, Speedy.

Trädgårdsböna, störböna (*Phaseolus vulgaris*) av sorterna Cobra, Blauhilde, Golden Gate, Limka, Neckargold, Trebona.

Vattenmelon (*Citrullus lanatus*) av sorten Sugar Baby.

Vintersquash, jättepumpa (*Cucurbita maxima*) av sorterna Atlantic Giant, Blue Ballet, Green Hokkaido, Orange Summer, Rouge vif d'Etampes/Rouge vif de Paris, Solor, Uchiki Kuri.

Vitkål (*Brassica oleracea*) av sorterna Andor, Caraflex, Domarna, Donator, Dottenfelder Dauer, Express/Eersteling, Farao, Filderkraut, Holsteiner Platter, Impala, Kalorama, Lennox, Nagels Frühweiss, Premiere, Türkis.

Äggplanta, aubergine (*Solanum melongena*) för sorterna Black Pearl, Daniela, Mirka, Zora.

Ärt (*Pisum sativum*) av sorterna Ambassador, Ambrosia, Ezetha's Krombek Blauw-schok, Karina, Kelvedon Wonder/Wunder von Kelvedon/Meraviglia di Kelvedon/Cud Kelvedonu/Merveille de Kelvedon/Zázrak z Kelvedonu, Norli/Sugar Dwarf Sweet Green, Petit Provençal/Kleine Rheinländerin/Negret/Precoz de Provenza/Verdone d'Ingegnoli/ Petit Provenzal/Eminent/Meteor, Senator/Senador/Senatore/Senator de Webb, Sweet Horizon, Wando.

Ört-, krydd- och medicinalväxter, frö

Basilika (*Ocimum basilicum*) oreglerad art, av sorterna Aromato/Ararat, Kanel, Fino Verde, Genovese, Genovese Adi, Sweet Nufar, Sweet Thai, Deep Purple, Basilico Italiano Classico anmälda av Lindbloms Frö, sorterna Kanel, Genovese, Grekisk, Thai anmälda av Törnvik Frö AB och sorterna Genoveser, Dolly, Rosie, anmälda av SW Horto AB.

Citronbasilika (*Ocimum x citriodorum*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Citronmeliss (*Melissa officinalis*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Dansk körvel (*Anthriscus cerefolium*) av sorten Verena.

Dill (*Anethum graveolens*) oreglerad art, av sorten Tetra, anmäld av Lindbloms Frö.

Grekisk oregano (*Origanum vulgare ssp. hirtum*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö, sorterna Samothrake och Grekisk anmälda av Lindbloms Frö.

Gräslök (*Allium schoenoprasum*) av sorterna Gonzales och Schmitt.

Gurkört (*Borago officinalis*) oreglerad art, sort med blå blommor anmäld av Lindbloms Frö.

Italiensk rucola, sandsenap, vild rucola (*Diplotaxis tenuifolia*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö och Törnvik Frö AB samt sorten Roma anmäld av Lindbloms Frö.

Kinesisk gräslök (*Allium tuberosum*) oreglerad art, sorten vanlig anmäld av Lindbloms Frö.

Koriander (*Coriandrum sativum*) oreglerad art, sorten Caribe anmäld av Semenco AB, sorten Jantar anmäld av Lindbloms Frö, sorten Marino anmäld av Lindbloms Frö och SW Horto AB.

Kungsmynta, oregano (*Origanum vulgare*) oreglerad art, sorten vanlig anmäld av Lindbloms Frö.

Libbsticka (*Levisticum officinale*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Mejram (*Origanum majorana*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Mexikansk dragon, glanstagetes (*Tagetes lucida*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Persilja (*Petroselinum crispum*) av sorterna Comun 2/De hoja lisa 2/Plain or single 2/Simple 2/Toscana 2/Comune 2/Plain Leaved (Sheeps) 2/Commun 2, Einfache Schnitt 3/De hoja lisa 3/Comun 3/Gewone Snij 3, Gigante d'Italia/Catalogno/Gigante catalogno/Gigante di Chioggia/Verde scuro d'Italia/Gigante di Napoli, Grüne Perle, Mooskrause 2/Moskrul 2/Moss Curled 2/Nain frisé mousse.

Salvia, kryddsalvia (*Salvia officinalis*) oreglerad art, sorten Common/Vanlig anmäld av Lindbloms Frö.

Smörgåskrasse (*Lepidum sativum*) oreglerad art, sorten Large Leaved anmäld av Lindbloms Frö och sorten Sprint anmäld av SW Horto AB.

Sommarkyndel (*Satureja hortensis*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Strandkämpar (*Plantago coronopus*) oreglerad art, sorten Herba stella/Minutina anmäld av Lindbloms Frö.

Svartkummin (*Nigella sativa*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Timjan, kryddtimjan (*Thymus vulgaris*) oreglerad art, anmäld av Törnvik Frö AB samt sorterna Deutscher Winter anmäld av SW Horto AB, sorterna German Winter och Ayelet anmälda av Lindbloms Frö.

Trädgårdssyra (*Rumex rugosus*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Vanlig rucola, senapskål, rucolasallat (*Eruca sativa*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Vinterkyndel (*Satureja montana*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Vinterportlak (*Claytonia perfoliata*) oreglerad art, anmäld av Lindbloms Frö.

Vintersallad, fältsallat, maché (*Valeriana locusta*) av sorterna Elan, Vit.

Frukt- och bärplantor, frö (sortkrav)

Kapkrusbär, physalis (*Physalis peruviana*) oreglerad art, av sorterna Goldie, Schönbrunner Gold, anmälda av Lindbloms Frö.

Frukt- och bärplantor, vegetativt förökningsmaterial, (sortkrav)

Havtorn (*Hippophaë rhamnoides*), oreglerad art, av sorterna Eir, Fenja, Idun, Karl (Lord), Klara (Mary), Rus (Ljubitel'skaja), Sol, Svenne, Torun anmälda av Wrams Aroma.